

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie L. H.
skazanego z art. 288 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
w dniu 21 listopada 2019 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w N.
z dnia 28 maja 2019 r., sygn. akt II Ka (...)
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.
z dnia 23 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 23 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...), L. H. został uznany winnym popełnienia występku z art 288 § 1 k.k., za który przy zastosowaniu art. 37 a k.k. wymierzono mu karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł.

Apelacje od wyroku złożyli oskarżony, jego obrońca oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego. Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w części dotyczącej oskarżonego L. H. tj. pkt. I,II i V - na jego korzyść stawiając zarzuty:

- „1. Uchybienie wskazane w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k., polegające na wydaniu wyroku skazującego pomimo istnienia ujemnej przesłanki procesowej w postaci braku skutecznie złożonego wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej w sytuacji gdy przedmiotowy wniosek w sprawie pochodził od osoby, która w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie była pokrzywdzoną;
2. Obrazę przepisów postępowania a to art. 7 k.p.k. poprzez:
- a) oparcie się przy dokonywaniu ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wyłącznie na zeznaniach pokrzywdzonego W. K. i jego żony D. S. K. w zakresie przypisania im prawa własności uszkodzonego mienia przy jednoczesnej nienależytej ocenie tych dowodów i wyciągnięciu z nich sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania i pozostałym materiałem dowodowym wniosków,
 - b) odmowę dania wiary wyjaśnieniom oskarżonego L. H. w zakresie miejsca dokonanej przez niego wycinki drzew pomimo braku podstaw do kwestionowania jego prawdomówności w tym zakresie,
- co prowadziło do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów i miało wpływ na wynik sprawy;
3. Obrazę przepisów postępowania, a to art. 170 § 1 pkt. 5 k.p.k. poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego o przesłuchanie w charakterze świadka J. K. na okoliczność umiejscowienia w terenie wyciętych drzew, ich położenia względem przebiegu granic oraz określenia czasu w jakim zostały one zasadzone a także towarzyszących temu okoliczności ze szczególnym uwzględnieniem własności gruntu na jakim rosły oraz sprecyzowania danych pozwalających na ustalenie czyją własność stanowiły co bezpośrednio przekładało się na określenie i zweryfikowanie kręgu osób pokrzywdzonych , poprzez błędne przyjęcie, iż wniosek ten w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania, podczas gdy jego realizacja w żaden sposób nie wpłynęła by na czas rozpoznania przedmiotowej sprawy a jedynie przyczyniła do wszechstronnego jej rozpoznania;
4. Obrazę przepisów postępowania, a to art. 170 § 1 pkt. 5 k.p.k. poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego

o przesłuchanie w charakterze świadka J. W. na okoliczność umiejscowienia w terenie wyciętych drzew, ich położenia względem przebiegu granic, ustalenia okoliczności przeprowadzonych prac związanych z wycinaniem drzew i udrażnianiem drogi gminnej w sierpniu 2016 roku, ze szczególnym uwzględnieniem osób obecnych w trakcie wykonywania tych robót, zakresu zrealizowanych prac, poprzez błędne przyjęcie, iż wniosek ten w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania, podczas gdy jego realizacja w żaden sposób nie wpłynęła by na czas rozpoznania przedmiotowej sprawy a jedynie przyczyniła do wszechstronnego jej rozpoznania;

- 5. Obrazę przepisów postępowania, a to art. 170 § 1 pkt. 5 k.p.k. poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego o przeprowadzenia oględzin miejsca zdarzenia w formie wizji lokalnej przy udziale biegłego z zakresu geodezji i kartografii celem bezpośredniego zapoznania się z topografią miejsca, przebiegiem wskazanych przy udziale biegłego granic, wskazaniem przez uczestników postępowania miejsc, z których wycięte miały zostać drzewa, zweryfikowania poczynionych ustaleń procesowych jak również zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonych, ze szczególnym uwzględnieniem praw własności do wyciętych drzew przysługujących ujawnionym pokrzywdzonym poprzez błędne przyjęcie, iż wniosek ten w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania, podczas gdy jego realizacja w żaden sposób nie wpłynęła by na czas rozpoznania przedmiotowej sprawy a jedynie przyczyniła do wszechstronnego jej rozpoznania;*
- 6. Obrazę przepisów postępowania, a to art. 424 § 1 pkt. 1 k.p.k. poprzez brak wskazania w uzasadnieniu wyroku, na jakiej podstawie Sąd I instancji ustalił kwestie własności zniszczonego mienia przypisaną w sposób wątpliwy pokrzywdzonemu W.K. wyłącznie na podstawie jego oświadczenia niekorespondującego z pozostałym materiałem dowodowym, a także brak wskazania w uzasadnieniu w jaki sposób i na podstawie jakich dowodów doszło do ustalenia miejsca wykarczowania drzew i z jakich przyczyn Sąd Rejonowy uznał dowody na korzyść oskarżonego w tym zakresie za niewiarygodne, co powoduje , że wyrok w tym zakresie wymyka się spod kontroli instancyjnej;*

7. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na treść wyroku polegający na bezpodstawnie przyjętym założeniu, iż mienie w postaci sześciu sztuk drzew gatunku świerk pospolity mające ulec zniszczeniu na skutek działania oskarżonego stanowiło własność W.K., podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż prawo własności wymienionego mienia występowało po stronie właściciela działki stanowiącej drogę gminną, na której rosły wymienione drzewa a więc do Gminy S.”.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania przeciwko oskarżonemu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Wyrok zaskarżył także oskarżony, zarzucając orzeczeniu szereg uchybień i naruszeń przepisów postępowania; wskazywał także na wydanie wyroku pomimo braku wniosku o ściganie. W konkluzji oskarżony wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części jego dotyczącej i umorzenie postępowania.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zaskarżając powyższy wyrok w całości zarzucił mu także naruszenie szeregu przepisów postępowania oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia; w końcowej części apelacji domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G..

Po rozpoznaniu wszystkich apelacji Sąd Okręgowy w N. wyrokiem z dnia 28 maja 2019 r., sygn. akt II Ka (...), utrzymał w mocy orzeczenie Sądu Rejonowego w G..

Kasację w tej sprawie złożył obrońca skazanego. Zaskarżając wyrok w całości wskazał na: „zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 KPK w zw. z art. 17 § 1 pkt. 10 KPK poprzez wydanie wyroku skazującego L. H. pomimo istnienia ujemnej przesłanki procesowej w postaci braku wniosku o ściganie od uprawnionego podmiotu, to jest Gminę S., będącą właścicielem gruntu, z którego dokonana została wycinka 6 sztuk świerka pospolitego, a co za tym idzie - procedowanie w odniesieniu do wniosku złożonego przez W. K., który w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie był osobą pokrzywdzoną”.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim wyroku Sądu Rejonowego w G. i umorzenie postępowania przeciwko L. H..

W odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o uznanie kasacji obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną i jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację należało oddalić wobec jej oczywistej bezzasadności. Zgodnie z treścią art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść skazanego strona może wnieść jedynie w razie skazania za przestępstwo na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, a w sytuacji skazania na inną karę niż kara bezwzględnego pozbawienia wolności, dla możliwości wniesienia kasacji przez stronę, konieczne jest podniesienie zarzutu opartego na jednej z przesłanek wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.).

W tym postępowaniu wobec L. H., co prawda zapadł wyrok skazujący, jednak wyłącznie na karę grzywny. Respektując więc wskazane powyżej ograniczenia procesowe obrońca mógł wnieść kasację tylko w sytuacji dostrzeżenia zaistnienia bezwzględnych przesłanek odwoławczych z art. 439 k.p.k. Taki zarzut, tj. naruszenie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. został podniesiony przez autora wniesionej skargi, przez co spełniony został procesowy wymóg dla skutecznego wniesienia kasacji. Co istotne, zarzut ten w formule ujętej w kasacji rzeczywiście opisuje uchybienie, które zarówno w sferze formalnej, jak i merytorycznej mieści się w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., a zatem kasacja nie ma charakteru pozornego, gdzie konstrukcja zarzutu kasacji tylko w warstwie formalnej nawiązuje do konstrukcji uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k. a oparta jest na okolicznościach prawnych, które nie mieszczą się w podstawach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k. Rzecz jednak w tym, że w formule przyjętej przez skarżącego zaistnienie ujemnej przesłanki procesowej w postaci braku wniosku o ściganie, warunkowane jest nie tyle faktycznym zaniechaniem ze strony pokrzywdzonego złożenia deklaracji o ściganiu sprawcy przestępstwa, co wadliwym, zdaniem obrońcy, ustaleniu osoby pokrzywdzonej wyrządzonym przestępstwem, a mianowicie właściciela gruntu, z którego dokonana została wycinka 6 sztuk świerka pospolitego.

Zarzut o analogicznej treści obrońca skazanego podniósł uprzednio w apelacji (pkt 1) uzupełniając go jednocześnie (pkt 2) argumentacją podważającą trafność dokonanej przez sąd I instancji oceny dowodów a w konsekwencji wskazującą na wadliwość ustaleń faktycznych co do miejsca dokonanej wycinki drzew, a tym samym podmiotu, któremu przysługiwało prawo własności uszkodzonego mienia (6 sztuk drzew gatunku świerk pospolity). Sąd odwoławczy w sposób rzetelny zarzut ten rozpoznał, o czym świadczy treść pisemnych motywów wyroku (patrz str. 5-6 uzasadnienia). Odpowiadając autorowi środka odwoławczego, sąd ten właściwie uargumentował powody, dla których stawiany zarzut, kwestionujący w istocie ustalenia faktyczne co do właściciela miejsca, z którego wycięto drzewa jest chybiony. Obecnie w kasacji zarzut braku wniosku o ściganie jest więc oparty o te same okoliczności, które dotyczą ustalenia prawa własności gruntu na którym rosły ścięte drzewa. W istocie zatem kwestionowane są ponownie ustalenia faktyczne, a nie to, że wystąpił w sprawie brak wniosku o ściganie od osoby, która została ustalona w postępowaniu karnym jako właściciel czy posiadacz przedmiotowego gruntu, na którym rosły wycięte następne drzewa. W postępowaniu kasacyjnym nie można zaś wprost kwestionować ustaleń faktycznych, także jako przesłanki wystąpienia okoliczności braku wniosku o ściganie. Postąpienie obrońcy, który pod pozorem zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej domagał się w rzeczywistości od sądu kasacyjnego rozpoznania niedopuszczalnego na tym etapie postępowania, zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, nie mogło przynieść oczekiwanego przez skarżącego rezultatu.

Z tych powodów orzeczono jak w sentencji postanowienia.